

EGYÜTTÉLÉS – KÖLCSÖNHATÁS

Társadalmunk szüntelen fejlődése, gazdasági alapjának, anyagi léte és szellemi élete együttes egészének erősödése megszilárdítja és kiszélesíti az egész nép, nemzetiségi különbség nélkül az összes dolgozók szabadságjogait, lehetővé teszi sokoldalú megnyilvánulását. Éppen ezért *magától értetődő, hogy a szocialista nemzet fejlődésének kérdéseit szerves egységben kell tárgyalni az együttélő nemzetiségek kérdéseivel.* Természetesen nem párhuzamos, egymástól elszigetelt, hanem a román népet és az együttélő nemzetiségeket egyaránt érintő közös folyamat ez — azonos objektív és szubjektív tényezőkkel —, s nemzetiségi különbség nélkül az ország egész népének életét meghatározza. A román nép és az együttélő nemzetiségek fejlődésének egységes elemzése jogos követelmény, amely éppúgy alapszik hazánk történelmi múltján, a szocialista építés éveinek megvalósításain, miként a társadalom jövő fejlődésében, a sokoldalúan fejlett szocialista közösség feltételeiben valóságosan, objektív szükségszerűséggel adódó tendenciák figyelembevételén.

A román nép és az együttélő nemzetiségek közös cselekvésének és harcának hagyományai mélyen gyökereznek hazánk múltjában. A hazánk területén évszázadok során létrehozott anyagi és szellemi kultúrában nemzetiségi különbség nélkül az összes lakosok alkotó géniusza megtestesül, benne rejlik munkájuk és fáradozásuk, szellemi életük minden sajátossága. Erdély helységei közül sok őrzi ma is, például, azt a számos, értékes eréklyét, amelyek románok, magyarok, szászok ügyességére, jártasságára, a mezőgazdaság, a mesterségek, a népi építkezések fejlődéséhez való hozzájárulására emlékeztetnek. Ebben az építő munkában s a kizsákmányolás és elnyomás ellen vívott közös harcban fejlődött ki a közeledés, a kölcsönhatás természetes folyamata. A román nép és az együttélő nemzetiségek barátságának eszméje, a proletár ideológia a Román Kommunista Párt politikájának elválaszthatatlan, szerves részévé vált, ama tény kifejezőjévé, hogy a dolgozók érdekei nemzetiségi különbség nélkül megkövetelik a harci egységet, a kizsákmányoló osztályok szította viszályok, a nacionalizmus leküzdését.

A szocializmus győzelme felszámolta azokat a gazdasági-társadalmi okokat, amelyek a múltban az ellenséges érzületeket, a nacionalista szét húzást előidézték. A kommunista párt komplex, egységes és következetes politikája a szocialista építés éveiben biztosította a nemzeti kérdés marxist-lenini szellemű megoldását, a *reális* jogegyenlőség megvalósítását a haza minden polgára számára, politikai, gazdasági és kulturális szempontból egyaránt. A társadalom cselekvési területein mindenütt, az állami tevékenységben, az ország politikai, gazdasági, kulturális és közügyi életében nemzetiségi különbség nélkül minden dolgozó egyaránt részesül a szocialista rendszer megteremtette szabadságjogokból. A vezető párt- és állami szer-

vekben, a közügyi szervezetek és alkotói szövetségek, vállalatok és intézmények, szocialista mezőgazdasági egységek és iskolák vezetésében mindenütt egyaránt cselekvően részt vesznek román, magyar, német és más nemzetiségű dolgozók. Az együttélő nemzetiségeknek biztosították az anyanyelv szabad használatát, valamint az illető nyelv művelésének eszközeit — közoktatást, napilapokat, folyóiratokat, könyvkiadást, színházakat —, azokban a megyékben pedig, amelyekben a románon kívül más nemzetiségű lakosság is él, az állami szervek és intézmények szóban és írásban használják az illető nemzetiségek nyelvét, tisztviselőket neveznek ki soraikból.

A jogegyenlőség és a haza polgárai szabadságának sokoldalú megnyilvánulása, nemzetiségi különbség nélkül, az összes megyék gazdasági és társadalmi-kulturális fejlődésén alapszik, az egész nemzeti terület termelőerőinek harmonikus fejlődésén, az egész ország gazdasági és társadalmi tevékenységének magas szintű intenzitásán.

Nicolae Ceaușescu elvtárs a Hargita megye lakosságával történt találkozásakor hangsúlyozta, hogy az igazi jogegyenlőséget, a nemzeti kérdés megoldását csakis az anyagi feltételek biztosítása jelentheti — az iparosítás, a mezőgazdaság fejlődése, a tudomány és a kultúra felvirágzása. Csak egy erős ipar megteremtésével, a mezőgazdaságnak országunk összes tájain történő korszerűsítésével érhetjük el azt, hogy Románia polgárai, románok, magyarok, németek vagy más nemzetiségűek valóban igazán örvendhessenek mindannak, amit a szocialista civilizáció adhat. Mindezekelőtt ebben rejlik az emberek nemzeti különbség nélküli, teljes egyenlőségének megvalósítása, ezt váltja valóra a mi kommunista pártunk, ebben testesül meg pártunk nemzeti politikája.

Az említett problémák vizsgálatakor pártunk mindig abból az alapelvből indul ki, hogy az *együttélő nemzetiségek szocialista társadalmunk szerves alkotórészei, s azok a gazdasági-társadalmi tényezők, amelyek a haladás és a civilizáció tekintetében a román nép fejlődését meghatározzák, egyenlő módon hatnak az együttélő nemzetiségek sorsára is*, amely elválaszthatatlanul fűződik a román nép sorsához, minthogy az ország polgárai — románok, magyarok, szászok és más nemzetiségűek — a szocialista Románia nagy családját alkotják. Ebben az összefüggésben a román nép és az együttélő nemzetiségek távlati fejlődése nemcsak hogy nem kerülhet ellentmondásba, hanem az egységes egész részét alkotva, társadalmunk előrehaladását jelzi a szocializmus és a kommunizmus útján. A közös munka, a közös nevelés, a gazdasági és társadalmi feltételek közössége, a célok és érdekek azonossága szüntelenül növeli a román nép és az együttélő nemzetiségek barátságát, mind erőteljesebb közeledésre és egységre vezet az új társadalom emberi közösségében. Pártunk ösztönzően segíti azt a folyamatot, amely — az anyagi, szellemi és társadalmi élet tervezésében — a román nép és az együttélő nemzetiségek barátságának állandó fejlődése felé mutató elmélyíté, megszilárdítja a szocialista Románia nagy családjának kohézióját, együvé tartozását.

A nemzetiségi dolgozók tanácsaik megalakulásával megfelelő szervezeti keretet kaptak ahhoz, hogy a román néppel együtt részt vegyenek a társadalmi-politikai tevékenységben, az államügyek vezetésében. E képviseleti jellegű szervek megalkotását a párt létszükségletnek tekintette, mely megköveteli, nemzetiségi különbség nélkül, társadalmunk összes tag-

jainak cselekvő részvételét a Románia fejlődésére, egész népünk sorsára vonatkozó bel- és külpolitikai tennivalók kidolgozásában és valóra váltásában. Maga a társadalmi fejlődés igényli, hogy ezek a tanácsok fejlesszék tevékenységüket, növeljék szerepüket az együttélő nemzetiségek sajátos problémáinak elemzésében és megoldásában s a társadalmi életben, az ország vezetésében való részvételre készítessék e nemzetiségeket, hogy ezek cselekvően hozzájáruljanak a párt marxi—lenini politikájának támogatásához, az egész nép egységének megszilárdításához.

Sokoldalúan fejlett szocialista társadalmunk megteremtésének feltételei között mindinkább növekszik a közös gazdasági és társadalmi-kulturális tevékenység, erősödik egységük a szocialista Románia nagy családjában. A szocialista építés fejlődésének arányában sokasodó társadalmi jelenségek, amelyek a kommunizmus felé történő előrehaladás feltételeinek létrejöttét jelzik — az ország minden megyéje gazdasági erejének növekedése, a művelődési tevékenység erősödése, a szellemi és a fizikai munka fokozatos közelítése, a szocialista civilizáció színvonalának emelkedése s a város és a falu közötti különbség magasabb szintű kiegyenlítődése, a társadalmi struktúra állandó módosulása a lakosság foglalkozási ágaiban is —, mindez megkülönböztetés nélkül mélyen befolyásolja a nép életét.

A nép szabadságának, hazánk gazdasági és kulturális felvirágoztatásának, a román nép és az együttélő nemzetiségek sokoldalú megnyilvánulásainak biztosítéka a *Román Kommunista Párt, szocialista társadalmunk vezetője*, az egész nép létérdekeinek, tapasztalatainak és kollektív bölcsességének megtestesítője. Pártunk az élenjáró emberekkel, munkásokkal, paraszttal, értelmiségiekkel — románokkal, magyarokkal, németekkel és más nemzetiségűekkel egyaránt — tömörítve sorait, kidolgozza hazánk sokoldalú fejlődésének programját, megszervezi és vezeti a tömegeket annak megvalósításáért, mint vezető politikai erő cselekszik a népi egység, a szocialista nemzet megszilárdításáért. A párt vezető erejének növekedése társadalmunkban: ez a biztosítéka eltéríthetetlen előrehaladásunknak a szocializmus útján, a kommunizmus felé.

Részlet a Națiunea și contemporaneitatea (Editura științifică, 1971) című kőtetből

